РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА КОМИСИЈА ЗА УТВРЂИВАЊЕ СУКОБА ИНТЕРЕСА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Трг јасеновачких жртава 4, Бања Лука, тел: 051/360-221,
www.sukobinteresa-rs.org, E-mail: kontakt@sukobinteresa-rs.org

Број: 02-790-1/26
Датум: 10.11.2026. године

На основу члана 16. став (4) Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број: 73/08, 52/14 и 90/23), поступајући по захтјеву И. Т. од 28.10.2026. године за давање мишљења о примјени Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске, Републичка комисија за утврђивање сукоба интереса Републике Српске, на сједници одржаној дана 10.11.2026. године, даје

МИШЉЕЊЕ

I Предмет захтјева

Републичкој комисији за утврђивање сукоба интереса Републике Српске (у даљем тексту: Комисија) достављен је захтјев за давање мишљења о спојивости функције одборника у Скупштини општине Рибник са функцијом директора јавне установе чији је оснивач или суоснивач јединица локалне самоуправе. У захтјеву се посебно указује на истовремено обављање одборничке функције и функције директора Јавне установе „Културни центар“ Рибник, односно директора Центра за социјални рад Рибник.

Подносилац захтјева тражи мишљење о томе да ли је истовремено обављање наведених функција допуштено, да ли су прописана посебна ограничења или услови за њихово обављање, те да ли учешће одборника у разматрању и доношењу одлука Скупштине општине које се непосредно или посредно односе на јавну установу којом руководи, укључујући усвајање буџета, одлука о финансирању, извјештаја о раду и других аката, представља сукоб интереса.

Захтјевом се, такође, тражи појашњење надлежности Комисије и законом предвиђеног поступања у случају утврђивања сукоба интереса или неспојивости функција.

II Надлежност Комисије

У складу са чланом 16. став (4) Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске (у даљем тексту: Закон), Комисија даје мишљења о питањима која се односе на примјену наведеног закона.

Комисија је надлежна да, у границама овлашћења прописаних Законом, утврђује постојање сукоба интереса код изабраних представника, носилаца извршних функција и савјетника обухваћених чланом 4. Закона.

Ово мишљење даје се искључиво на основу чињеница наведених у захтјеву, без провођења поступка утврђивања чињеничног стања и извођења доказа, те не представља одлуку о постојању или непостојању сукоба интереса у појединачном случају.

III Правна оцјена

Чланом 1. Закона прописано је да се овим законом уређују посебне обавезе изабраних представника, носилаца извршних функција и савјетника у органима власти Републике Српске и јединица локалне самоуправе у обављању јавне функције, ради спречавања сукоба интереса.

Чланом 2. Закона прописано је да сукоб интереса постоји у ситуацијама у којима изабрани представник, носилац извршне функције или савјетник има приватни интерес који може утицати или изгледа да може утицати на непристрасно и објективно вршење његове дужности.

Чланом 3. Закона утврђени су принципи дјеловања, према којима су изабрани представници, носиоци извршних функција и савјетници дужни да јавну функцију обављају савјесно, одговорно, законито и непристрасно, не стављајући приватни интерес изнад јавног интереса и не користећи јавну функцију за личну добит или добит повезаних лица.

Чланом 4. тачка а) Закона прописано је да се изабраним представницима сматрају, између осталих, одборници у скупштинама јединица локалне самоуправе. Сходно томе, одборници у Скупштини општине Рибник припадају кругу лица на која се примјењују одредбе Закона.

Чланом 5. Закона прописана је неспојивост јавне функције са одређеним функцијама у јавним предузећима, док су чланом 6. уређена ограничења у односу на привредна друштва, укључујући обавезу уздржавања од гласања у законом прописаним случајевима.

У том смислу, потребно је разликовати јавна предузећа и привредна друштва од јавних установа, које имају посебан правни статус и обављају дјелатности у складу са прописима којима је уређена област њиховог рада.

Имајући у виду наведено, Комисија оцјењује да истовремено обављање функције одборника у скупштини јединице локалне самоуправе и функције директора јавне установе чији је оснивач или суоснивач та јединица локалне самоуправе, само по себи, није прописано као неспојивост функција одредбама Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске.

Наведено се односи и на ситуације описане у захтјеву, односно истовремено обављање функције одборника у Скупштини општине Рибник и функције директора Јавне установе „Културни центар“ Рибник, односно Центра за социјални рад Рибник, под претпоставком да наведени субјекти имају правни статус јавних установа.

У погледу учешћа одборника у разматрању и доношењу одлука које се односе на јавну установу којом руководи, потребно је имати у виду да одборници, у оквиру надлежности скупштине јединице локалне самоуправе, учествују у разматрању и одлучивању о буџету, финансирању јавних установа, извјештајима о њиховом раду и другим питањима из надлежности скупштине.

Само учешће у разматрању и гласању о наведеним актима не представља, без утврђивања других законом релевантних околности, довољан основ за закључак о постојању сукоба интереса. При томе, ограничење гласања из члана 6. став (2) Закона односи се на законом одређене ситуације у вези са привредним друштвима, те се не може аутоматски проширивати на јавне установе.

У вези са учешћем одборника у гласању о избору, односно именовању на јавну функцију, укључујући гласање за сопствени избор, Комисија истиче правно схватање Комисије за жалбе, као другостепеног органа, изражено у њеним одлукама, према којем само такво гласање не представља повреду Закона.

Овакав приступ има упориште и у пресуди Врховног суда Републике Српске, број: 11 0 У 015313 15 Увп од 01.02.2018. године. Пресуда не успоставља безусловну дозвољеност сваког гласања за себе и указује на потребу оцјене приватног и јавног интереса у конкретном случају, као и на процесне недостатке ранијег поступка у конкретном предмету. Међутим, приликом оцјене примјене Закона на гласање одборника о сопственом избору на функцију директора јавне установе, изражен је и став да законом није прописана општа забрана таквог гласања, изузев ограничења из члана 6. став (2) Закона.

Наведено правно схватање Комисија узима у обзир приликом тумачења и примјене Закона, имајући у виду надлежност Комисије за жалбе да одлучује о жалбама против њених рјешења, као и значај судске одлуке за уједначену примјену права.

Сходно томе, само учешће одборника у гласању о сопственом именовању за директора јавне установе, као ни учешће у редовном разматрању и усвајању аката који се односе на рад и финансирање јавне установе, не може се, без других одлучних чињеница, сматрати довољним основом за утврђивање сукоба интереса.

Међутим, наведено не искључује примјену других одредаба Закона, нарочито члана 9, уколико би у конкретном случају биле утврђене посебне околности које указују на законом забрањено коришћење јавне функције ради стицања користи или погодовања себи или другом лицу.

У погледу надлежности Комисије, потребно је истаћи да Комисија, у складу са Законом, може покренути и провести поступак утврђивања постојања сукоба интереса када за то постоје законски услови. У случају утврђивања сукоба интереса примјењују се одредбе Закона којима су уређени поступак, правна средства и мјере за отклањање сукоба интереса.

IV Закључно мишљење

Полазећи искључиво од чињеница наведених у захтјеву и одредаба Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске, Комисија даје сљедеће мишљење:

Истовремено обављање функције одборника у Скупштини општине Рибник и функције директора Јавне установе „Културни центар“ Рибник, односно Центра за социјални рад Рибник, само по себи не представља сукоб интереса нити неспојивост функција прописану Законом о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске.

Само учешће одборника у разматрању и гласању о буџету, финансирању, извјештајима о раду и другим актима који се односе на јавну установу којом руководи, као и гласање о сопственом избору, односно именовању на функцију директора јавне установе, без других законом релевантних околности, не представља довољан основ за утврђивање сукоба интереса.

V Напомена

Комисија напомиње да се ово мишљење односи искључиво на примјену Закона о спречавању сукоба интереса у органима власти Републике Српске и не представља оцјену постојања евентуалне неспојивости, ограничења или других услова прописаних посебним законима и другим прописима.

Приликом оцјене допуштености истовременог обављања наведених функција потребно је имати у виду прописе којима се уређују систем локалне самоуправе, правни положај јавних установа, област културе и социјалне заштите, као и оснивачке акте, статуте и друге релевантне опште акте конкретних установа.

Наведени прописи могу садржавати посебне услове за именовање директора, ограничења у погледу обављања других функција, правила о изузећу од одлучивања, као и одредбе о потреби прибављања сагласности надлежног органа. Оцјена испуњености тих услова и евентуалне неспојивости према другим прописима није предмет овог мишљења, већ о тим питањима одлучују органи надлежни за њихову примјену.

ПРЕДСЈЕДНИК КОМИСИЈЕ
Оливер Благојевић

Доставити:
1. Подносиоцу захтјева за мишљење: И. Т., Растока бр., 79 288 Рибник
2. У спис предмета